JBF-002-2021003 Seat No. ______

M. Com. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

December - 2019

Accounting For Management

Faculty Code : 002
Subject Code : 2021003

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલ છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

1 કેયુર લિ.ની તા. 31-3-2019ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની અંદાજી વિગતો નીચે મુજબ છે : **20**

વસ્તુ	વેચાણ એકમોનો અંદાજ	અંદાજી સ્ટૉક (એકમો) (1-04-2018)	અંદાજી સ્ટૉક (એકમો) (31-3-2019)
A	4,00,000	45,000	35,000
B	4,50,000	65,000	45,000
C	6,50,000	95,000	35,000

ઉપરોક્ત ઉત્પાદનના 20,000 એકમોમાં નીચે મુજબ માલસામગ્રીના એકમો વપરાય છે :

માલસામગ્રી	વસ્તુ A	વસ્તુ B	વસ્તુ C
1	10,000	20,000	30,000
2	16,000	24,000	28,000
3	20,000	10,000	12,000

માલસામગ્રીનો સ્ટૉકનો અંદાજ નીચે મુજબ છે :

માલસામગ્રી	01-04-2018	01-04-2019
1	65,000	25,000
2	35,000	85,000
3	35,000	95,000

માલસામગ્રી નં. 1, 2 અને 3નો એકમદીઠ ભાવ અનુક્રમે રૂ. 5, રૂ. 3 અને રૂ. 2 છે. માલસામગ્રી ખર્ચનું અંદાજપત્ર અને માલસામગ્રી ખરીદીનું અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

1 નીચે આપેલ વિગતો પરથી એપ્રિલ થી જૂન 2019નું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. **20**

(a) તા. 1-4-2019ના રોજ રોકડ બેંક બેલેન્સ રૂ. 7,500.

(b) ખરેખર અને અંદાજીત વેચાણ.

માસ	ખરેખર રૂ.	માસ	અંદાજીત રૂ.
જાન્યુઆરી	40,000	એપ્રિલ	45,000
ફેબ્રુઆરી	40,000	મે	42,500
માર્ચ	37,500	જૂન	40,000

(c) ખરેખર અને અંદાજીત ખરીદી :

માસ	ખરેખર રૂ.	માસ	અંદાજીત રૂ.
જાન્યુઆરી	22,500	એપ્રિલ	25,000
ફેબ્રુઆરી	20,000	મે	22,500
માર્ચ	21,000	જૂન	17,500

(d) ખરેખર અને અંદાજીત મજૂરી :

માસ	ખરેખર રૂ.	માસ	અંદાજીત રૂ.
જાન્યુઆરી	10,000	એપ્રિલ	12,000
ફેબ્રુઆરી	9,000	મે	10,000
માર્ચ	11,000	જૂન	9,000

(e) ખરેખર અને અંદાજીત ખર્ચા :

માસ	ખરેખર રૂ.	માસ	અંદાજીત રૂ.
જાન્યુઆરી	2,500	એપ્રિલ	3,500
ફેબ્રુઆરી	3,000	મે	3,000
માર્ચ	3,000	જૂન	2,500

વધારાની માહિતી :

(1) મે 2019 માં અગાઉથી ભરવાનો આવકવેરો રૂ. 2,500.

(2) એપ્રિલ 2019 માં પ્લાન્ટની ખરીદી રૂ. 7,500.

(3) માસિક ભાડું જેનો પરચૂરણ ખર્ચમાં સમાવેશ થતો નથી તે રૂ. 200.

(4) રોકડ ખરીદી અને રોકડ વેચાણ 10% છે.

(5) ઉધાર ખરીદીના નાણાંની ચુકવણી એક માસ પછી ચુકવવામાં આવે છે.

(6) દેવાદારો પાસેથી વસુલાત વેચાણના બે માસ પછી મળે છે.

(7) મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો 1/2 માસ છે.

(8) ખર્ચા ચૂકવવાનો સમયગાળો 1/4 માસ છે.

2 A લિ. મંદીમાં સપડાઈ હોવાના કારણે તેના સંચાલકો ફેકટરીને કામચલાઉ ધોરણે મંદીના સમય પુરતી બંધ કરવા માંગે છે. નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે : **20**

	સ્થિર ખર્ચ		ઉત્પાદન ક્ષમતા			
વિગત	બંધ કરવાની સ્થિતિ	સામાન્ય સ્થિતિ	40%	60%	80%	100%
			સ્થિર + ચલિત પડતર			
	(રૂ.)	(રૂ.)	(રૂ.)	(રૂ.)	(રૂ.)	(રૂ.)
કારખાના ખર્ચ	15,000	20,000	25,000	27,500	30,000	32,500
વહીવટી ખર્ચ	10,000	15,000	16,250	17,500	18,750	20,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	10,000	15,000	17,500	20,000	22,500	25,000
પરચૂરણ ખર્ચ	2,500	2,500	3,750	5,000	6,250	7,500
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	–	–	25,000	37,500	50,000	62,500
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	–	–	30,000	45,000	60,000	80,000
કુલ	**37,500**	**52,500**	**1,17,500**	**1,52,500**	**1,87,500**	**2,27,500**

વધારાની નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે :

(1) 50% ક્ષમતાએ હાલનું વેચાણ રૂ. 75,000 વાર્ષિક.

(2) ફેક્ટરી બંધ કરવા અંગેનો ખર્ચ રૂ. 11,250 અને આ સમય દરમિયાન પ્લાન્ટ અને યંત્રો પાછળ વાર્ષિક નિભાવ ખર્ચ રૂ. 2,000 થશે.

(3) ફેક્ટરી પુનઃ શરૂ કરવાનો ખર્ચ રૂ. 5,000નો અંદાજે થશે અને પ્લાન્ટ અને યંત્રો પુનઃસંચાલિત કરવાનો ખર્ચ રૂ. 3,500 થવા સંભવ છે.

(4) બજાર સંશોધન વિભાગનું એવું તારણ છે કે એક વર્ષના સમયગાળાના અંતે બજાર તેજી તરફ જ્હોક લેશે અને કંપનીનું વેચાણ 70% ક્ષમતાએ રૂ. 2,50,000 થવાની ધારણા છે.

તમારે સંચાલકોને સલાહ આપવાની છે કે ફેક્ટરી બંધ કરવી કે ચાલુ રાખવી ?

અથવા

2 મલય મેન્યુ. કં. ત્રણ વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. તેને લગતી નીચેની વિગતો આપેલ છે. **20**

વિગત	A	B	C
ઉપયોગમાં લેવાયેલ શક્તિ	20%	40%	40%
ઉત્પાદન એકમો	5,000	10,000	12,000
એકમદીઠ પડતર (રૂ.) : માલસામાન	25	40	45
મજૂરી	20	18	18
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ	9	12	15
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ	10	12	18
કુલ પડતર	64	82	96
એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	60	92	112
એકમદીઠ નફો/ખોટ	4(ખોટ)	10	16

સંચાલકો વસ્તુ Aનો ધંધો બંધ કરવાની દરખાસ્ત મૂકે છે. કારણ કે છેલ્લા થોડા વર્ષોથી તે ખોટ દર્શાવે છે. બાકીની બે વસ્તુઓનું ચિત્ર સારું હોવાથી Aના ધંધાને બંધ કરવાથી ફાજલ શક્તિનો B અને Cના ધંધામાં સરખી રીતે ઉપયોગ કરવા ઇરાદો રાખવામાં આવે છે :

કિંમત અને પડતરમાં અંદાજીત વધારો :

વિગત	B	C
માલસામાન	10%	12%
મજૂરી	5%	5%
વેચાણ કિંમત	5%	8%

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા તે જ રહેશે. તમારે અંદાજીત નફાકારકતા દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે અને યોજના અમલમાં મૂકવી કે કેમ તે અંગે સલાહ આપવાની છે.

3 ડિવિઝન - Z એ નફા કેન્દ્ર છે. જે ચાર વસ્તુઓ A, B, C, અને Dનું ઉત્પાદન કરે છે. દરેક વસ્તુ બહાર માર્કેટમાં વેચાય છે. **15**

વિગત	A	B	C	D
એકમદીઠ બજાર કિંમત રૂ.	750	730	700	650
એકમદીઠ ચલિત પડતર રૂ.	650	500	450	425
એકમદીઠ મજૂરી કલાકો	15	20	10	15

વસ્તુ D ડિવિઝન Y માં ફેરબદલ થઈ શકે છે પણ તે માટે મહત્તમ આવશ્યક જથ્થો 12,500 એકમોનો છે. બહારના માર્કેટમાં મહત્તમ શક્ય વેચાણ નીચે મુજબ છે :

A	2,800 એકમો	B	2,500 એકમો
C	2,300 એકમો	D	1,600 એકમો

જો ડિવિઝન Y વસ્તુ Dની બહારથી ખરીદે તો થોડી સસ્તી કિંમતે એકમદીઠ રૂ. 125ના ભાવે મેળવી શકે તેમ છે. નીચેના સંજોગોમાં વસ્તુ Dની ફેરબદલી કિંમત નક્કી કરો.

(1) 1,00,000 મજૂર કલાકો પ્રાપ્ય હોય ત્યારે

(2) 1,50,000 મજૂર કલાકો પ્રાપ્ય હોય ત્યારે.

અથવા

3 નેહા કં. લિ. વર્ષ 2018-19ની નીચે મુજબની માહિતી આપે છે : **15**

વિગત	**રૂ.**	**રૂ.**
વેચાણ (50,000 એકમો)	–	10,000,00
પ્રત્યક્ષ માલ	3,50,000	–
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,00,000	–
સ્થિર ઉત્પાદન ખર્ચ	2,00,000	–
ચલિત ઉત્પાદન ખર્ચ	50,000	–
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	1,80,000	–
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	1,20,000	11,00,000
ખોટ	–	–1,00,000

ગયા વર્ષના પરિણામની સમીક્ષા કરતા નીચે મુજબના સુધારાલક્ષી પગલા સૂચવવામાં આવ્યા છે. તમારે મેનેજમેન્ટ એકાઉન્ટન્ટ તરીકે દરેક વિકલ્પનું મૂલ્યાંકન કરી તમારું મંતવ્ય આપવાનું છે.

(a) સેલ્સમેનોને વેચાણ પર 10% કમિશન આપી, વેચાણ સમતુટ બિંદુ પ્રાપ્ત કરે તેટલું વધારવું.

(b) વેચાણકિંમતમાં 10% ઘટાડો કરવો જેથી 30% વેચાણવૃદ્ધિની અપેક્ષા છે.

(c) પ્રત્યક્ષ વેતન કલાક દર રૂ. 4 થી વધારી રૂ. 5 કરવો જેથી ઉત્પાદકતામાં વધારો થશે. આથી ઉત્પાદન અને વેચાણ 20% વધશે પરંતુ જાહેરાત ખર્ચમાં પણ રૂ. 50,000નો વધારો થશે.

(d) વધારાનો જાહેરાત ખર્ચ રૂ. 3,00,000 કરવો અને વેચાણકિંમતમાં 20% વધારો કરવો જેથી નફાનો ગાળો 10% પ્રાપ્ત થાય.

4 મૂલ્ય વિશ્લેષણનો અર્થ સમજાવી મૂલ્ય વિશ્લેષણ અને મૂલ્ય એન્જિયરિંગ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. મૂલ્ય એન્જિયરિંગની નફા પર થતી અસરોની ચર્ચા કરો. **15**

અથવા

4 ગુણવત્તા પડતરનો અર્થ સમજાવી વસ્તુ અને ગુણવત્તાની એકવાક્યતાની પડતર અને વસ્તુ અને ગુણવત્તાની બિનએક્યની પડતર વિષે નોંધ લખો. **15**

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Show necessary calculations as a part of answer.

1 Following are the estimated information of Keyur Ltd. of the year ended on 31-3-2019. **20**

Product	Estimated sales units	Estd. Stock (units) (1-04-2018)	Estd. Stock (units) (31-3-2019)
A	4,00,000	45,000	35,000
B	4,50,000	65,000	45,000
C	6,50,000	95,000	35,000

Following units of materials are consumed for the 20,000 units of above production :

Material	Product A	Product B	Product C
1	10,000	20,000	30,000
2	16,000	24,000	28,000
3	20,000	10,000	12,000

Estimated stock of materials are as under :

Material	01-04-2018	01-04-2019
1	65,000	25,000
2	35,000	85,000
3	35,000	95,000

Price per unit of the material No. 1, 2 and 3 are Rs. 5, Rs. 3 and Rs. 2 respectively. Prepare Material Cost Budget and Material Purchase Budget.

OR

1 Make out cash budget for April to June 2019 from the following information : **20**

(a) Cash and Bank balance on 1-4-2019 Rs. 7,500.

(b) Sales Actual and Budgeted :

Month	Actual Rs.	Month	Estimated Rs.
January	40,000	April	45,000
February	40,000	May	42,500
March	37,500	June	40,000

(c) Purchase Actual and Budgeted :

Month	Actual Rs.	Month	Estimated Rs.
January	22,500	April	25,000
February	20,000	May	22,500
March	21,000	June	17,500

(d) Wages Actual and Budgeted :

Month	Actual Rs.	Month	Estimated Rs.
January	10,000	April	12,000
February	9,000	May	10,000
March	11,000	June	9,000

(e) Other Expenses - Actual and Budgeted :

Month	Actual Rs.	Month	Estimated Rs.
January	2,500	April	3,500
February	3,000	May	3,000
March	3,000	June	2,500

Additional Information :

(1) Advance Payment of Income Tax Rs. 2,500 in May 2019.

(2) Purchase of Plant of Rs. 7,500 in April 2019.

(3) Rent which is not included in other expenses is payable in advance Rs. 200.

(4) 10% of purchases and sales are on cash terms.

(5) The credit period for the creditors will be of 1 month.

(6) The credit period for the debtors will be of 2 months.

(7) The time lag in payment of wages is 1/2 month.

(8) The time lag in payment of other expenses is 1/4 month.

2 A ltd is experiencing reversionary difficulties and as a result it's directors are considering whether or not the factory should be closed down till the recession has passed. Following details are given : **20**

	Fixed cost		**Production Capacity**			
Particulars	**Close down condition (Rs.)**	**Normal condition (Rs.)**	**40%**	**60%**	**80%**	**100%**
			Fixed Costs + variable Costs			
			(Rs.)	**(Rs.)**	**(Rs.)**	**(Rs.)**
Factory overheads	15,000	20,000	25,000	27,500	30,000	32,500
Admini. Overheads	10,000	15,000	16,250	17,500	18,750	20,000
Selling and Distri. Overheads	10,000	15,000	17,500	20,000	22,500	25,000
Miscellaneous exp.	2,500	2,500	3,750	5,000	6,250	7,500
Direct Labour	-	-	25,000	37,500	50,000	62,500
Direct Material	-	-	30,000	45,000	60,000	80,000
Total	**37,500**	**52,500**	**1,17,500**	**1,52,500**	**1,87,500**	**2,27,500**

Following additional information has been supplied to you :

(1) Present sales at 50% capacity are estimated at Rs. 75,000 per annum.

(2) Estimated cost of closing down are Rs. 11,250. In addition maintenance of plant and machinery is expected to amount to Rs. 2,000 per annum.

(3) Cost of reopening after being closed down are estimated to be Rs. 5,000 and the cost of overhauling of machines and getting ready are estimated to be Rs. 3,500.

(4) Market research investigations reveal that sales should take upward swing to around 70% capacity at prices which would produce revenue Rs. 2,50,000 in approximately twelve month's time.

You are required to advise the directors whether to close down or continue operations indefinitely.

OR

2 Malay Co. manufactures three products and their respective details are furnished below : 20

Particulars	A	B	C
Capacity engaged	20%	40%	40%
Units produced	5,000	10,000	12,000
Cost per unit (Rs.) : Material cost	25	40	45
Wages	20	18	18
Variable overhead	9	12	15
Fixed overhead	10	12	18
Per unit total cost	64	82	96
Selling price per unit	60	92	112
Profit per unit	4(loss)	10	16

The management proposes to discontinue the business of A's, as for the last few years it is showing a loss. Future prospects of the remaining two being good, it is intended to utilize the disengaged capacity in business 'A' in the products of B and C equally. Expected rise in prices and cost:

Particulars	B	C
Material	10%	12%
Wages	5%	5%
Selling Price	5%	8%

There will be no change in fixed cost. You are required to prepare a statement of projected profitability and advice the management as to whether the scheme may be adopted.

3 Division - Z is a profit centre which produces four products A, B, C and D. Each product is sold in the external market also. Data for the period is as follows : 15

Particulars	A	B	C	D
Market price per unit Rs.	750	730	700	650
Variable cost per unit Rs.	650	500	450	425
Labour hours required per unit	15	20	10	15

Product D can be transferred to division 'Y', but the maximum quantity, required for transfer is 12,500 unit of 'D'. The maximum sales in the external market are :

A	2,800 units	B	2,500 units
C	2,300 units	D	1,600 units

Division 'Y' can purchase the same product at a slightly cheaper price of Rs. 125 per unit instead of receiving transfer of product 'D' from division Z.

What should be transfer price of product 'D', if the total labour hours available in division Z are : (1) 1,00,000 hours (2) 1,50,000 hours.

OR

3 Neha Co. ltd provides following information for the year 2018-19 : **15**

Particulars	**Rs.**	**Rs.**
Sales (50,000 units)	–	10,00,000
Direct material	3,50,000	–
Wages	2,00,000	–
Fixed Manufacturing expenses	2,00,000	–
Variable Manufacturing expenses	50,000	–
Office expenses	1,80,000	–
Sales expenses	1,20,000	11,00,000
Loss	–	–1,00,000

New reforms have been suggested. As Management Accountant, after evaluating every option, you criticize.

(a) After giving 10% commission to salesman, sales is to expected to increase to get the break even point.

(b) If Selling price is decreased by 10%, 30% increase in sales is expected.

(c) Direct Wage rate per hour is increased from Rs. 4 to Rs. 5 to increase the productivity. For that production and sales increased by 20% and advertisement expenses also increased by Rs. 50,000.

(d) Additional advertisement is incurred for Rs. 3,00,000. Selling price also is to increase by 20% for achieving Margin of profit by 10%.

4 Explain Value Analysis. Distinguish value engineering and value analysis. Discuss the impacts of value engineering on profit. **15**

OR

4 Explain the meaning of Quality Costs. Write notes on cost of conformance and cost of non-conformance. **15**